

Sygn. akt IV Ca 1740/15

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Małgorzata Truskolaska-Żuczek

Protokolant protokolant sądowy-stażysta Magdalena Wierzchowska

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy ze skargi K. Z.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 24 września 2008 r. w sprawie I Nc 7834/08

z powództwa (...) (Luxembourg) Spółki Akcyjnej w Luksemburgu

przeciwko K. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji skarżącego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

z dnia 22 kwietnia 2015 r., sygn. akt II Nc 2679/14

postanawia:

1. zmienić zaskarżony wyrok w punkcie I i odrzucić skargę o wznowienie postępowania;
2. zasądzić od K. Z. na rzecz (...) (Luxembourg) Spółki Akcyjnej w Luksemburgu kwotę 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Małgorzata Truskolaska-Żuczek

Sygn. akt IV Ca 1740/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy oddalił skargę K. Z. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 24 września 2008 r. w sprawie I Nc 7834/08 z powództwa (...) (Luxembourg) Spółki Akcyjnej w Luksemburgu o zapłatę (pkt I) oraz zasądził od skarżącego na rzecz (...) (Luxembourg) Spółki Akcyjnej w Luksemburgu kwotę 617 zł kosztów procesu, w tym 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (pkt II).

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 07 lipca 2000 r. K. Z. zawarł z (...) Bank S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu dewizowego w (...) nr (...) w kwocie stanowiącej równowartość 24.894,11 zł, na sfinansowanie zakupu pojazdu D. (...) w (...) S.A. oraz pokrycie prowizji (...).

W dniu 05 marca 2001 r. umorzono dochodzenie w sprawie dokonania w dniu 21 stycznia 2001 r. kradzieży z włamaniem do samochodu marki P., o łącznej wartości strat ok. 21.000 zł na szkodę K. Z.. W dniu 07 maja 2001 r. (...) skierowało do skarżącego pismo informujące, że w dniu 30 marca 2001 r. na rachunek (...) Bank S.A. z tytułu odszkodowania AC wpłynęła kwota 20.000 zł. W 2003 r. (...) Bank S.A. zmienił nazwę na Bank (...) S.A.

W dniu 05 sierpnia 2003 r. na koncie skarżącego wystąpiła nadpłata w kwocie 3.405,07 euro. Po rozksięgowaniu zgodnie z harmonogramem spłat termin płatności kolejnej raty w kwocie 53,69 euro miał przypaść na dzień 12 września 2006 r., a następne raty miały być uiszczane w kwocie 91,02 euro. W dniu 09 marca 2004 r. nadpłata na koncie skarżącego wynosiła 2.767,93 euro.

W dniu 21 czerwca 2004 r. Bank (...) S.A. z siedzibą w W. zawarł z (...) Bankiem S.A. z siedzibą w P. oraz (...) S.A. z siedzibą we W. umowę sprzedaży, na podstawie której (...) S.A. nabył wierzytelności wynikające z Portfela Kredytów Samochodowych 1997, w skład których wchodziła wierzytelność skarżącego. W 2004 r. doszło do zakupu (...) S.A. przez (...) S.A., a także zmiany nazwy banku z (...) S.A. na (...) Bank S.A. (...) Bank S.A. zmienił nazwę na (...) Bank S.A.

Pismem z dnia 27 września 2007 r. (...) Bank S.A. wezwał skarżącego do zapłaty w terminie 7 dni wymagalnych należności banku z tytułu umowy kredytowej nr (...) z dnia 07 lipca 2000 r. Zgodnie ze stanem na dzień 27 września 2006 r. zadłużenie skarżącego z tytułu kapitału kredytu wynosiło 53,69 euro.

W dniu 28 września 2007 r. na koncie pozwanego odnotowano zadłużenie wynikające z umowy kredytowej zawartej w dniu 07 lipca 2000 r. nr (...) (pierwotnie nr (...)), na które składała się kwota kapitału w wysokości 7.338,87 zł, odsetki w kwocie 392,65 zł i odsetki karne w kwocie 813,91 zł.

W dniu 01 października 2007 r. (...) Bank S.A. w W. zawarł z (...) umowę sprzedaży wierzytelności. Na mocy w/w umowy powód nabył wierzytelność skarżącego wynikającą z zawartej umowy kredytu w łącznej kwocie 8.545,43 zł, na którą składa się kapitał w kwocie 7.338,87 zł i odsetki w kwocie 392,05 zł.

Pismem z dnia 31 października 2007 r. (...) Bank S.A. zawiadomił skarżącego o zmianie wierzyciela i poinformował go, że na dzień 28 września 2007 r. stan jego zadłużenia wynosi 8.545,43 zł.

W dniu 24 września 2008 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, nakazując pozwanemu, aby zapłacił powodowi kwotę 1.900 zł wraz z odsetkami od dnia 29 sierpnia 2008 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 647 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Nakaz zapłaty wraz z odpisem pozwu został wysłany na adres zamieszkania skarżącego, tj. ul. (...) w W. i po dwukrotnej awizacji w dniach 05 i 13 października 2009 r. uznany za doręczony z dniem 21 października 2009 r.

W dniu 28 października 2013 r. skarżący odebrał wezwanie do stawienia się na wyznaczony termin rozprawy w sprawie o sygn. akt I Co 2749/13. W dniu 20 stycznia 2014 r. udzielił pełnomocnictwa adwokatowi S. M., który w dniu 24 stycznia 2014 r. złożył wniosek o wykonanie kopii z akt sprawy I Co 2749/13 i I Co 1753/13, a w dniu 07 lutego 2014 r. złożył wniosek o wykonanie kopii z akt sprawy I Nc 7834/08.

Sąd przytoczył treść art. 403 § 1 kpc i wskazał, że okoliczność przerobienia dokumentu z dnia 28 września 2007 r., wskazującego na stan zadłużenia skarżącego, nie została ustalona prawomocnym wyrokiem skazującym (a postępowanie nie zostało umorzone z innych przyczyn niż brak dowodów), co uniemożliwia wznowienie postępowania w oparciu o art. 403 § 1 kpc.

Sąd uznał jednak, że w niniejszej sprawie doszło do pozbawienia strony pozwanej możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa, o czym mowa w art. 401 pkt 2 kpc. Skarżący podniósł, że jest pilotem w międzynarodowych liniach lotniczych, co oznacza, że w miejscu swojego zamieszkania przebywa sporadycznie, a zatem nie mógł odebrać przesyłki zawierającej odpis pozwu i nakazu zapłaty, ponieważ w okresie doręczenia nie przebywał w miejscu swojego zamieszkania.

Sąd przytoczył także treść art. 407 § 1 kpc i wskazał, że skarga o wznowienie postępowania została wniesiona w terminie.

Odnosząc się do podniesionego przez pozwanego zarzutu braku legitymacji procesowej po stronie powoda Sąd Rejonowy przytoczył treść art. 509 kc. Uznał, że chybiony jest zarzut, iż powód nie wykazał skutecznego nabycia wierzytelności przez (...) Bank S.A. Wskazał także, że wśród sprzedawanych przez Bank wierzytelności w dniu 01 października 2007 r. była również wierzytelność wynikająca z umowy zawartej ze skarżącym.

Sąd przytoczył ponadto treść art. 6 kc i wskazał, że to na skarżącym ciążył obowiązek przedstawienia dowodu potwierdzającego okoliczność spłacenia przez niego całej należności wynikającej z umowy kredytu. W ocenie Sądu Rejonowego fakt pojawienia się nadpłaty na koncie w okresie trwania umowy kredytu nie może automatycznie prowadzić do przyjęcia wniosku, że jest to równoznaczne ze spłatą całego kredytu. Wystąpienie nadpłaty spowodowało zwolnienie skarżącego z zapłaty jedynie części rat kredytu. Od dnia 12 września 2006 r. był on zobowiązany do uiszczania kolejnych rat zgodnie z przyjętym harmonogramem. Wobec zaprzestania spłacania rat kredytu zasadne było skierowanie do niego przez (...) Bank S.A. wezwania do zapłaty należności wynikających z umowy kredytu.

Wobec nieskuteczności podniesionych przez skarżącego zarzutów na mocy art. 412 § 2 kpc Sąd Rejonowy oddalił skargę o wznowienie postępowania. O kosztach postępowania orzekł zaś na mocy art. 98 § 1 i § 3 kpc.

W złożonej apelacji K. Z. zaskarżył wyrok w całości, wnosząc o jego zmianę i uwzględnienie skargi oraz o zasądzenie od (...) (Luxembourg) Spółki Akcyjnej w Luksemburgu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego jako części kosztów procesu.

Skarżący zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego, procesowego oraz błędne ustalenia faktyczne mające wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny dowodów, błędną ocenę materiału dowodowego oraz newszechstronne rozważenie zebranego materiału skutkujące uznaniem, że skarżący posiada niespłacone wierzytelności; naruszenie art. 412 kpc poprzez nierozpoznanie zarzutu skarżącego o przerobienie przez powoda dokumentu stwierdzającego zadłużenie skarżącego oraz stwierdzenie, że przedmiotowy zarzut nie leży w kompetencjach Sądu cywilnego; naruszenie art. 64 i nast. kpc poprzez uznanie, że powód wykazał zdolność procesową na dzień wydania skarżonego nakazu zapłaty, pomimo braku jakiegokolwiek dokumentu stwierdzającego przedmiotową zdolność procesową; sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, że skarżący nie podolał ciężarowi dowodowemu zgodnie z art. 6 kc przedstawiając stwierdzenie nadpłaty przy pomocy zestawienia rachunku bankowego w konfrontacji z kartką papieru nie zawierającą żadnego podpisu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sprawa niniejsza – z uwagi na przedmiot sporu i jego wartość – rozpoznawana była w postępowaniu uproszczonym (art. 505¹ pkt 1 kpc). W postępowaniu takim apelację można oprzeć na zarzutach wymienionych enumeratywnie w treści art. 505⁹ § 1¹ pkt 1 i 2 kpc, tj. naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy.

Apelacja skutkowałą zmianą zaskarżonego wyroku, skarga nie została bowiem oparta na ustawowej podstawie wznowienia, w związku z czym podlegała odrzuceniu.

Wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 410 § 1 kpc sąd odrzuca m. in. skargę nieopartą na ustawowej podstawie wznowienia. Sytuacja nie oparcia skargi na ustawowej podstawie zachodzi zarówno wówczas, gdy już z samej treści skargi wynika, że taka podstawa nie została przewidziana w ustawie, jak i wtedy, gdy po przeprowadzeniu stosownego postępowania okaże się, że powołana w skardze przyczyna nie zachodzi. Nie można bowiem uznać skargi za opartą na ustawowej podstawie w sytuacji, w której skarżący przytacza tylko sformułowania zaczerpnięte z ustawy, a po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego okazuje się, że podstawa ta nie istnieje (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 06 lutego 2015 r., II CZ 105/14). Jeśli okaże się, że skarga nie jest oparta na ustawowej podstawie, podlega odrzuceniu w każdym stadium postępowania.

Skarżący wniósł o wznowienie postępowania wskazując, że do dnia 24 stycznia 2014 r. był pozbawiony możliwości podjęcia jakiegokolwiek działania w sprawie I Nc 7834/08.

Zgodnie z treścią art. 401 pkt 2 kpc można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności m. in. wtedy, jeżeli strona wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania.

Podstawa wznowienia postępowania związana z pozbawieniem strony możliwości działania powinna być rozumiana podobnie jak przyczyna nieważności określona w art. 379 pkt 5 kpc, tj. pozbawienie strony możliwości obrony swoich praw. Dla uzyskania wznowienia postępowania strona musi wykazać, że w zakończonym prawomocnym orzeczeniem postępowaniu była pozbawiona możliwości działania „wskutek naruszenia przepisów prawa” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2007 r., I CZ 60/07). Naruszenie przepisów prawa, które powoduje pozbawienie strony możliwości działania musi być wynikiem postępowania (działania lub zaniechania) strony przeciwnej lub sądu i powodować całkowite pozbawienie skarżącego możliwości obrony swoich praw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2010 r., V CZ 14/10).

Odpis nakazu zapłaty wydanego w sprawie I Nc 7834/08 został wysłany na prawidłowy adres skarżącego, pod którym wówczas mieszkał. Po pierwszej nieprawidłowej awizacji w lutym 2009 r. (k. 19), Sąd nakazał ponownie doręczyć korespondencję skarżącemu. Przesyłka została prawidłowo uznana za doręczoną skarżącemu z dniem 21 października 2009 r. w trybie podwójnej awizacji zgodnie z treścią art. 139 § 1 kpc. Z adnotacji znajdujących się na kopercie wynika, że awizo po raz pierwszy pozostawiono w oddawczej skrzynce pocztowej skarżącego w dniu 05 października 2009 r., a następnie w dniu 13 października 2009 r. (k. 23).

Skarżący podniósł w skardze, że „w związku z zawodowym trybem życia, z uwagi na fakt, że jest pilotem na liniach międzynarodowych, sporadycznie przebywa w miejscu zamieszkania, jednakże nie otrzymał żadnego awizo w sprawie o sygn. akt I Nc 7834/08” (k. 5). Jako dowód wskazano „Dziennik lotów powoda”. Dokumentu takiego jednak nie dołączono do skargi. W skardze skarżący wniósł „z ostrożności procesowej, tylko i wyłącznie w przypadku zakwestionowania przez pozwanego [(...) S.A.] wiarygodności dowodu, tj. „Dziennika lotów” o zobowiązanie powoda do przedstawienia tego dokumentu”. Nie ulega jednak wątpliwości, że skoro skarżący zarzuca nieważność postępowania z powodu pozbawienia go możliwości działania, to sam powinien udowodnić, czy i jak długo nie było go w miejscu zamieszkania w okresie, kiedy toczyła się sprawa I Nc 7834/08, a w szczególności, gdy dokonywano na jego adres doręczeń. To na skarżącym spoczywał ciężar dowodu, że w tym czasie istotnie pracował i nie przebywał w domu.

Zdaniem Sądu Okręgowego okoliczności te (których skarżący zresztą nie wykazał) i tak nie miałyby znaczenia dla oceny, czy nastąpiło pozbawienie skarżącego możliwości działania w sprawie, jako przesłanka skutecznego wniesienia skargi o wznowienie postępowania. Skoro skarżący był nieobecny w miejscu zamieszkania przez długie okresy, we własnym interesie winien zadbać, aby ktoś odbierał jego korespondencję i przynajmniej informował go, czego ta korespondencja dotyczy.

W sprawie I Nc 7834/08 nie nastąpiło zatem naruszenie przepisów prawa, które doprowadziło do pozbawienia skarżącego możliwości obrony jego praw.

Skarżący wskazał również jako podstawę wznowienia, że powód w sprawie I Nc 7834/08 „nie posiadał legitymacji procesowej” (k. 2). Podnosił, że nie łączy go z (...) żaden stosunek prawny oraz że nie wykazano cesji wierzytelności. Zaznaczyć należy jednak, że zgodnie z treścią art. 401 pkt 2 kpc postawą wznowienia może być brak zdolności procesowej. Zdolność procesowa to zdolność to czynności procesowych, dokonywanych przez swoje organy albo osoby uprawnione do działania w ich imieniu (art. 65 i art. 67 § 1 kpc), a legitymacja procesowa jest rozumiana jako posiadanie przez stronę interesu prawnego. Skarżący nie wskazywał, jako podstawy wznowienia, braku zdolności procesowej (...), a zatem i ta podstawa wznowienia nie występuje.

Zarzut, że nakaz zapłaty został oparty na dokumencie przerobionym (art. 403 § 1 ust. 1 kpc) jest w tej sytuacji nieistotny, skoro skarga podlega odrzuceniu z innych, wskazanych wyżej przyczyn.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na mocy art. 410 § 1 kpc w zw. z art. 505¹⁰ § 1 kpc postanowił jak w pkt 1 sentencji. O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na mocy art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z § 6 pkt 3 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490) – punkt 2 sentencji.

Małgorzata Truskolaska-Żuczek